

Zanimljivosti ponedjeljkom: Tolerancija vs. Prihvatanje

Prihvatanje Često koristimo termine tolerancija i prihvatanje kao da znače isto, ali u svijetu nauke i ličnog razvoja, oni predstavljaju različite stepenice našeg odnosa prema svijetu.

Dok nas tolerancija uči kako da suživimo, prihvatanje nas uči kako da istinski rastemo

Tolerancija: Snaga podnošenja

Riječ **tolerancija** dolazi od latinske riječi *tolerantia* (od glagola *tolerare*), a najčešće se prevodi pojmovima: podnošenje, snošljivost i uvažavanje (Valković, 2018). Pod tolerancijom se misli na

moralnu vrlinu pojedinca i na političku vrlinu liberalne države (Čačić-Kumpes, 1996). Ona podrazumijeva:

- **Aktivni stav:** Tolerancija nije koncesija ili popustljivost, već aktivan stav potaknut priznanjem univerzalnih ljudskih prava (UNESCO, 1995).
- **Sloboda mišljenja:** To je način ponašanja kojim dopuštamo drugima slobodu izražavanja mišljenja s kojima se ne slažemo (Čačić-Kumpes, 1996).
- **Granice ponašanja:** Ne smije se biti tolerantan prema nekome ko ugrožava druge, jer to znači učestvovati u zlu (Šušnjić, 2004).
- **Sposobnost vladanja sobom:** Ta jakost nije nešto čime je osoba obdarena, već se razvija radom na samome sebi s ciljem usavršavanja (Valković, 2018).

"Tolerancija je spremnost da se sasluša drugi i drukčiji od nas, kako bi se u njegovom mišljenju otkrili sadržaji koji bi pomogli da se dođe do rešenja spornog pitanja." (Šušnjić, 2004)

Prihvatanje: Više od tolerancije

Prihvatanje ide korak dalje. Za razliku od tolerancije, ono podrazumijeva tri dimenzije: **kognitivnu, afektivnu i bihevioralnu**. Ono uključuje:

- **Suočavanje s nepromjenjivim:** Prihvaćanje je stav usmjeren na prihvatanje situacija koje se ne mogu promijeniti i koje obično nisu ugodne (Economy-pedia, 2025).
- **Pozitivan emotivni odnos:** Uključuje pozitivan emotivni odnos prema različitostima i spremnost da se takav stav potvrdi kroz konkretno djelovanje.
- **Proces obnove:** Kad osoba prihvati da za neku tešku situaciju rješenje ne postoji, spremna je započeti postupak obnove i suočavanja s novom situacijom, a da svoj život ne zaustavi (Economy-pedia, 2025).
- **Stepeni prihvatanja:** Postoje različiti stupnjevi prihvatanja, od manje-više potpunog prihvatanja činjenica i njihovih posljedica, do samo djelimičnog primanja k znanju (Cohen prema Jamieson, 2002).

Ključne razlike na prvi pogled

Aspekt	Tolerancija	Prihvatanje
Definicija	Dopuštanje drugima slobodu mišljenja i života u skladu s njihovim načelima (Čačić-Kumpes, 1996).	Stav usmjeren na prihvaćanje situacija koje se ne mogu promijeniti (Economy-pedia, 2025).
Odnos	Odnosi se na odnos prema drugim ljudima i njihovim različitostima.	Odnosi se prvenstveno na odnos pojedinca prema vlastitim životnim situacijama i iskustvima.
U društvu	Važna za društveni napredak, kulturu mira i inkluzivno društvo (Vlahek i Basariček).	Važna za lični proces suočavanja s teškim ili nerješivim situacijama (Economy-pedia, 2025).

Zanimljivo je napomenuti da u **Bosni i Hercegovini** pravni okvir koji podržava toleranciju i prihvatanje različitosti daje *Zakon o zabrani diskriminacije*, koji omogućava jednak tretman svih ljudi bez obzira na njihove lične karakteristike.

Literatura:

- Čačić-Kumpes, J. (1996). Obrazovanje i tolerancija. Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja, 5(2 (22)), 307-319.
- Economy-pedia. (2025). Prihvatanje. Preuzeto sa: <https://hr.economy-pedia.com/11040791-acceptance>
- Jamieson, R. U. T. H. (2002). Poricanje, prihvatanje i pomirenje. Istina i pomirenje, 4, 9-14.
- Marcuse, H. (2011). Represivna tolerancija (prevela S. Bašić). Čemu: časopis studenata filozofije, 10(20.), 60-77.
- Šušnjić, Đ. (2004). Granice tolerancije. Religija i tolerancija, (1), 7-16.
- Valković, J. (2018). Tolerancija—od podnošenja do krjeposti. Diacovensia: teološki prilozi, 26(2), 313-330.
- Vlahek, I., & Basariček, O. S. (n.d.). Tolerancija kao put. Zbornik prikaza prakse, 29.

Zanimljivosti ponedjeljkom se realizuju u okviru projekta Dijalog za budućnost 3 – DFF3, kojeg provode UNDP, UNICEF i UNESCO, u saradnji sa Rezidentnom koordinatoricom Ujedinjenih nacija, te u partnerstvu s Predsjedništvom Bosne i Hercegovine i Ministarstvom civilnih poslova Bosne i Hercegovine. Projekat finansira Fond za izgradnju mira Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija (PBF).

Collections

Inspiriraj druge

Objava